

natuur.oude spoorweg

Afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg

Actief in Duffel en Kontich

Augustus - oktober 2015

Jaargang 18 - nummer 71

België-Belgique

P.B. 2570 Duffel 1

8/4948

P602372

V.u.: Dirk Costrop
Waarloossteenweg 10b
2570 Duffel

Pag. 6

Pag. 8-9

Pag. 21

Zaterdag 12 september 2015 vanaf 17u houden we onze onovertroffen BBQ.

Let wel: dit jaar vindt dit culinaire gebeuren voor het eerst plaats aan het Mosterdpotje. Voor alle leden is dit een ideale afsluiter van de zomer. De boog kan immers niet altijd gespannen staan... Alle beheerwerken, inventarisaties en natuurwandelingen komen nu op de tweede plaats voor een gezellig samenzijn in een schitterende omgeving. Afspraak op het terras van het Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 Duffel. Bijdrage €15/persoon alles inbegrepen, kinderen tot 12 jaar €8, onder 6 jaar gratis. Opgelet: breng je eigen bestek en borden wel zelf mee! Inschrijven bij Dirk Costrop: 015/31 93 75 of dirk.costrop@telenet.be vóór 31 augustus. Heb je zin om te helpen met het rechtzetten en/of afbreken van de tenten of met de creatie van een onovertroffen drankje of dessert? Laat het dan ook aan Dirk weten.

Foto: Peter Geschier

Maak jij (af en toe) foto's over de natuur in onze streek? Wij zouden graag mee genieten van jouw kijk op het landschap, de bloemetjes, de diertjes en alle natuur-gerelateerde activiteiten in onze regio!

Deel je foto's met ons: de mooiste delen we dan graag (met vermelding van je naam vanzelfsprekend) in onze publicaties.

Mail je meesterwerken naar natuur.oudespoorweg@telenet.be

Wil jij peter of meter worden?

Het beheer en onderhoud van onze gebieden vragen veel aandacht. De nodige ingrepen worden dan ook zorgvuldig gepland. Af en toe gebeurt het echter dat door onvoorziene omstandigheden een gebied er niet zo fraai uitziet: bordjes vuil of verdwenen, een boom omgevallen over het wandelpad, iets forsere groei van braam of netels, ...

Wil jij ons helpen en die zaken signaleren? Contacteer dan de conservator van het gebied waar je zoiets vaststelt of stuur een mail naar: natuur.oudespoorweg@telenet.be

Alvast onze hartelijke dank !

Ons tijdschrift is ook digitaal te lezen, bovendien is dat volledig in kleur en verschijnt ongeveer tien dagen voor de 'hard copy'. Heb je niet echt de behoefte om ons tijdschrift op papier te hebben? Laat het ons weten met een mail naar natuur.oudespoorweg@telenet.be

Dit is het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Oude Spoorweg. Artikels vallen onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Noch de redactie, noch Natuurpunt kan aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van een artikel.

Werkten mee aan dit tijdschrift:

Auteurs: Dirk Costrop, Eef Hellemans, Hedwig Van Herck, Johan Asselberghs, Jos Van Reeth, Kristel Fierens, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde, Peter Geschier, Prov.Antwerpen-DIW, Rebecca Pers, Wim Annaert

Foto's/tekeningen van: Dirk Costrop, Dirk Van Elst, Eef Hellemans, Etienne Laenen, Luc De Naegel, Ludo Bakkovens, Marleen Van Puyvelde, Peter Cautteel, Peter Geschier, Prov.Antwerpen-DIW, Wim Annaert, Yoeri Van Den Brande

Verjoegen de zetduivels: Dirk Costrop, Eef Hellemans, Ludo Bakkovens, Luc Giglot, Marleen Van Puyvelde

Wie ook zijn/haar tekst, tekeningen en/of foto's wil zien verschijnen in het volgend nummer, stuurt ze uiterlijk 30 september 2015 naar de redactie op mailadres natuur.oudespoorweg@telenet.be

Dit tijdschrift werd gedrukt op gerecycleerd cycluspapier met vegetale inkt.

Cover: Chiro Koka voert maaisel af in Hessepoelbos

Foto: Wim

Beste natuurpunters,

Zomer, niet echt mijn favoriete seizoen: ik kan immers niet zo goed tegen de warmte en hou niet van dat smeren tegen de schadelijke zonnestralen.

Als het dan toch eens te warm is, hebben we gelukkig vlakbij ons natuurgebied de Oude Spoorwegberm, waar we een verkoelende wandeling kunnen maken. Als ik de kans heb ga ik er ook mee helpen wanneer er beheerwerken zijn: best leuk om te doen!

Ik weet al niet meer hoe lang ik lid ben van Natuurpunt. We gingen ooit op verlof naar Schotland en waren wat te vroeg voor de boot. We besloten om nog even een wandelingetje te maken aan het Zwin. Daar stonden vrijwilligers van Natuurpunt om leden te ronselen, voor mij de gelegenheid om eindelijk eens lid te worden van een vereniging die iets doet voor de natuur in België.

Toen ik al een tijdje lid was, ben ik eens mee gaan padden overzetten in het voorjaar, al snel was ik verslaafd aan deze actie en doe daar nu nog jaarlijks aan mee.

Later zag ik een oproep in het afdelingstijdschrift voor helpende handen en besloot me kandidaat te stellen om tijdschriften rond te brengen. Verder ga je eens mee helpen op een stand of op beheerwerken en voor je het weet ben je een (heel) actieve natuurpunter.

Nu ben ik dus dit artikel aan het schrijven: alweer *natuurpunten* dus. Ten slotte af en toe nog wat knutselen met de Bosbiekes om de activiteiten wat te pimpen, geen wonder dat de collega's mij "de bezige bij" noemen!

Over bijen gesproken, we hebben het bijenhotel aan het Mosterdpotje hersteld. Vogels hadden het deels

vernield door de bamboepijpjes eruit te pikken: ze vonden de inhoud (larven van bijen) ervan waarschijnlijk heel lekker. We hebben een metalen draad voor het hotel geplaatst zodat de bijen er nog wel in, maar de vogels er niet meer bij kunnen. Als je thuis ook dit probleem zou hebben met je bijenhotel kan je dat dus oplossen door er een kippengaas voor te zetten, best op een afstandje want spechten en kauwen hebben lange bekken.

Zo, nu ga ik nog wat genieten van al de natuur in mijn tuin. Padden, salamanders, libellen, vlinders, vogels die een badje komen nemen ... . Dan zijn er nog de aardbeien, appels, pruimen en druiven, wat kan een mens nog meer wensen. Ik wens jullie alvast een fantastische zomer, met veel natuurbeleving, een leuke wandeling in de buurt en misschien tot op een van de activiteiten?

Kristel

P.S. Op 5 juni heeft mijn man Yoery een groene specht van de middenberm geraapt op de N1. Het beestje was kletsnat, waarschijnlijk verrast door het warmte-onweer of geraakt door een auto. We hebben hem dan maar naar het vogelopvangcentrum gebracht in Kapellen. Hieronder de foto die Yoery heeft getrokken met zijn mobiele telefoon

Foto: Yoerie Van Den Brande

Foto: Peter Geschier

Wil jij volgende keer op positieve wijze onze afdeling in de kijker zetten of haar werking stimuleren? Stuur dan je artikel (een klein A4-tje is voldoende) naar de redactie tegen de uiterste datum vermeld onderaan pagina 2.

Het beheer in het Langbos/Babbelse Plassen draait ook in 2015 op volle toeren!

Dankzij het nieuwe subsidiereglement voor jeugdbewegingen (en socio-culturele verenigingen in het algemeen) in Kontich duiken af en toe scouts en chiroleden op in onze natuureservaten. Voor de geleverde werkjes ontvangen ze a rato van het aantal deelnemers en tijdsduur een subsidie die ze kunnen investeren in hun werking. Bovendien maken jongeren op die manier kennis met niet alleen de verborgen plekjes van het natuurgebied maar leren ze wat bij over de verschillende aspecten van natuurbeheer. Een win-winsituatie voor zowel jeugdbeweging als Natuurpunt!

Met de jong-givers en givers van de Scouts van Kontich-Kazerne werden in april enkele zwerfvuilacties ondernomen, zowel langsheen de wandelpaden in de Oude Spoorwegberm als het Langbos/Babbelse Plassen en gans het traject van de fiets-o-strade tussen het station en de grens met Duffel. Het hoeft niet benadrukt te worden dat op een korte tijd heel wat plastic, papier en blikjes werden ingezameld: opnieuw een 8-tal volle vuilzakken! De huidige trend van kleinere drankverpakkingen is duidelijk merkbaar in het zwerfvuil en de kleine plastic flesjes allerhande nemen een steeds groter aandeel in. Anderzijds zijn de vuilbakken op hetzelfde traject zeker niet vol! Luiheid of gewoon nonchalance....?? Het invoeren van statiegeld op dergelijke drankverpakkingen zou de natuur misschien echt vooruithelpen!

Foto: Wim Annaert

Eind mei engageerde Chiro Koka zich voor enkele gecombineerde acties. Onder aansturen/begeleiding van enkele lokale vrijwilligers uit het beheerteam werden een 25-tal kerels, tiptiens en aspiranten 'het veld ingestuurd'. Eén ploeg, de 'toughest', zetten zich aan het werk om de snelgroeiende wilgenopslag in de retentiezone van de Babbelse Plassen terug te dringen. Immers, de belangrijkste functie van dit gebied is water te kunnen bergen bij hevige en langdurige regenval om de woonwijken in Lint te vrijwaren van overlast: er ongebreideld een wilgenbos in laten groeien zou deze bergingscapaciteit na verloop van tijd in het gedrang kunnen brengen!

De opdracht is duidelijk, het werk echter niet te onderschatten: hoewel de kleine opslag met de hand kan uitgetrokken worden begint dit na een uurtje zelfs voor een ervaren rot vermoeiend te worden. En voor die wilgen die al een paar jaar de vrijheid hadden om te groeien kwamen er uiteindelijk stevige spaden en spieren aan te pas. En daar bovenop moest alles manueel (inclusief wortel en kluit) met kruiwagens afgevoerd worden: aspiranten, daarbij aangemoedigd door stevige muziekbeats, hebben hierbij een puike prestatie neergezet! De andere ploeg pakte de Japanse duizendknoop aan, één van onze meest invasieve exoten en de oorzaak van heel wat verlies aan landbouw- en natuuroppervlakte. Hoewel 95% verwijderd werd in 2013, naar aanleiding van het

Foto: Wim Annaert

herstel van het nieuwe Langbos, moeten de 'overblijvers' jaarlijks een paar keer manueel verwijderd worden. Geleidelijk aan put dit de plant uit tot die het finaal opgeeft... . Met de hand of wat hulp van hakschoppen werd deze plant op de verschillende plaatsen in het Langbos nog eens aangepakt. Terwijl u dit leest, steken de eerste scheuten al opnieuw de kop op maar een tweede beurt in het najaar moet de inname weeral wat indijken.

Ondertussen groeit ook de nieuwe bosaanplant almaar aan zodat ook die meer en meer schaduw gaat geven en de concurrentie aangaat met de Japanse duizendknoop. Traag maar zeker krijgen we die plant uit dit natuur- en wandelgebied!

Van de ene retentiezone naar de andere. Chiro Koka, dit maal toppers, tippers en aspi-meisjes, engageerde zich voor een laatste actie voor het zomerreces. Ditmaal in de retentiezone van de Hessepoelbeek in het Hessepoelbos: deze zone is tevens een speelzone voor jongeren en dat vraagt gepast beheer. Na de aanleg en hermeandering van de beek door de provincie Antwerpen is hier tot 2013 geen beheer toegepast: de graslandjes werden wel een keer per jaar gemaaid door de gemeente maar het maaisel bleef jammer genoeg achter. Meer plantenafval betekent meer stikstof in de bodem en dit leidde al snel tot verzuivering van het gebied met een opmars van akkerdistel, braam, brandnetel en zelfs Japanse duizendknoop; allemaal planten die het uitstekend doen op stikstofrijke bodem. Uiteraard geen ideale situatie om er (kleine) kinderen in te laten spelen. Vanaf 2013 bood onze afdeling haar kennis en hulp aan om deze nefaste evolutie terug te draaien. Beurtelings worden nu de graslanden én oevers én eilandjes afwisselend gemaaid door Natuurpunt of de gemeentelijke Groendienst. Het maaisel wordt vervolgens bijeen gerakeld en afgevoerd naar een composteringsinstallatie.

Foto: Wim Annaert

Het is bij deze laatste actie dat Chiro Koka een flink handje kwam toesteken in Waarloos: met ongeveer 25 leden en leid(st)ers werd het terrein op een drietal uur 'opgekuist' en de zes grote hopen maaisel wachten nu op afvoer. Dit is het derde werkjaar dat het juiste beheer wordt toegepast en dat levert al vruchten af: quasi geen brandnetel en braam meer terwijl akkerdistel nog maar beperkt is tot twee kleine locaties, niet toevallig de kleine eilandjes die bij hoogwater kunnen overstromen (en dus meer stikstofrijk slib ontvangen). Momenteel is het overgrote deel van de retentiezone tijdens de zomermaanden prima bespeelbaar, zoals het dus hoort in een speelzone.

Wim

Een (fameuze) lik verf voor de ramen en luiken van het Mosterdpotje

6 maart 2015: 'Trefdag vrijwilligers' in zaal Forum in Duffel. Alle Duffelse verenigingen werden uitgenodigd door het gemeentebestuur als dank voor hun inzet en om met elkaar kennis te kunnen maken via bingo, een quiz, geocache, een frietkraam en dranken.

Nadien was er een loterij waarbij alle aanwezige verenigingen kans maakten om één van de leden van het schepencollege te winnen om als vrijwilliger mee te draaien binnen hun vereniging.

Foto: Ludo Bakkovens

Foto: Ludo Bakkovens

Twee jaar geleden lootten we onze burgemeester (zie verslag in tijdschrift nr 64 van februari '14) en dit jaar kwam milieuschepen Nora Bertels uit de bus.

Als opdracht hadden we geformuleerd dat *'de ramen en de luiken van 't Mosterdpotje wel een likje verf konden gebruiken'* en dus werd dit de opdracht voor Nora om ons hier mee te komen helpen.

Nora vond dit wel een heel karwei en trommelde dus nog 4 helpers op om mee te komen schuren en schilderen. Als echte vakmensen gingen ze op 28 en 29 april aan het werk. De ploeg vervulde de taak met veel verve (!) en dus werd de prestatie met een 10/10 gequoteerd.

Vanuit onze afdeling hielpen we met enkele vrijwilligers en de 'bosbiekes' verzorgden de lunch.

Nogmaals hartelijk bedankt Nora, Jef B, Griet, An en Jef J !

Ludo

Foto: Ludo Bakkovens

Franse veldwesp

Foto: Luc De Naegel

Memorabel bezoek van 50 Zusters in natuurgebied de Mosterdpot.

Zondagnamiddag 14 juni: onder een stralend zonnetje kreeg natuurgebied de Mosterdpot bezoek van 50 zusters van het Convent van Bethlehem. Doel van het bezoek: een kijkje komen nemen in het natuurgebied en voor sommige zusters vooral een vleugje nostalgie opsnuiven over vroegere tijden.

Foto: Ludo Bakkovens

Kersvers nationaal Natuurpunt-voorzitter Lieven Deschamphelaere kwam de zusters mee welkom heten en benadrukte het belang van de goede samenwerking die er is tussen Natuurpunt en het Convent.

De "Bosbiekes" van onze afdeling hadden enkele lekkere hapjes gemaakt met kruiden uit de natuur van de Mosterdpot zelf. De Zusters konden die, alsook de vlierbloesemdrank, best smaken.

"Het natuurreservaat De Mosterdpot is enkel kunnen starten door een vlotte samenwerking met de zusters", vertelde onze afdelingsvoorzitter Dirk Costrop. "In 1999 kwamen we voor het zogenaamde Kloosterbos van het Convent tot een verkoopovereenkomst, meteen het eerste echte eigendom dat onze afdeling kon verwerven. Het was tevens de start van dit natuurreservaatproject. Enkele jaren later kwamen daar de gronden van Emmaüs bij die we in langdurige erfpacht hebben en als sluitstuk de resterende gronden van het Convent van Bethlehem. Mede dankzij de zusters is de Mosterdpot nu zo'n 14 hectare groot, samen met onze deelgebieden zelfs bijna 30 hectare. We waren maar wat blij hen nu ook eens effectief te ontvangen en ons werk te laten zien".

"Ook ons natuureducatief centrum 't Mosterdpotje heeft een geschiedenis met de zusters, omdat het als vakantiehuis voor psychiatrische patiënten door de zusters werd gebruikt" vulde Ludo aan.

Foto: Ludo Bakkovens

“Ook het laatste restant van de voormalige Mosterdpothoeve, het koetshuis, hebben we als lokale afdeling gered van het instortingsgevaar. Met tal van vrijwilligers en via teambuildingsactiviteiten met bedrijven hebben we dit koetshuis tot een mooie picknickplaats omgevormd”.

Sluitstuk van de rondleiding vormde het infobord dat door algemeen overste zuster Yvonne De Gryse, samen met de meest mobiele zusters, officieel werd ingehuldigd.

"Nu ligt het koetshuis nog wat geïsoleerd door de nieuwbouw van de Jeugdzorg Ter Elst, maar de bedoeling is dat hier een nieuwe wandelverbinding kan gecreëerd worden", gaf Johan nog mee.

Foto: Ludo Bakkovens

Foto: Eef Hellemans

Een woordje achteraf van de Zusters:

Een namiddagimpressie:

Dat zoveel zusters hun naam opgaven om een bezoek te brengen aan de Mosterdpot spreekt voor zich. Velen wilden graag een kijkje komen nemen op de plek waar ze destijds met psychische zieken op vakantie kwamen. Maar doorheen de jaren groeide eveneens de interesse voor de natuur in het algemeen, alsook voor Natuurpunt. De diverse initiatieven, die Natuurpunt met zoveel vrijwilligers tot stand brengt, zijn bewonderenswaardig. De zorg voor de natuur in zoveel facetten, de liefde voor zoveel moois in de schepping. Het is om stil bij te worden. Het was voor ons allen een aangename en interessante, leerrijke en fijne namiddag. Dank aan iedereen die dit voor ons mogelijk maakte. Jullie mogen rekenen op onze sympathie en we blijven de ontwikkelingen graag volgen via de website en het afdelings tijdschrift !

Zomer: zon, zalig nietsdoen, ... zzz ... Niets doen? Ach, het mag wel een keer. Maar er is in deze zomertijd ook veel te ontdekken en te beleven. Natuurpunt biedt alvast een breed palet van activiteiten aan.

Het programma van onze afdeling vind je op de middenbladzijden van dit afdelingstijdschrift. Hang dit programma boven je bed, aan de koelkast, op de spiegel in de badkamer, of ... En markeer onze activiteitsdagen in je agenda. Kortom, zorg er voor dat je niets mist van ons aanbod. En doe mee! Iedereen is welkom. Ook als je niemand kent van onze afdeling, of als je geen mus van een merel kunt onderscheiden. Je zult ons snel leren kennen, en je kennis van de natuur kunnen vergroten.

Regelmatig organiseert onze afdeling beheerwerken die nodig zijn om onze natuurgebieden gezond en toegankelijk te houden. Voor die beheerwerken kunnen we steeds helpende handen gebruiken. Materiaal hoef je niet mee te brengen: daar wordt voor gezorgd. Voorzie wel stevig schoeisel of laarzen. En wat kleding betreft, kom je best niet in je zondagse pak.

Dan het werk zelf: enige voorkennis is niet vereist. Onze vaste ploeg gaat aan de slag, en je helpt met afvoeren van maaisel, ophopen van takken, uitstrooien van hakselhout, of andere kleine werkjes. Helemaal niet zwaar of moeilijk. En de boog kan niet altijd gespannen staan: er is steeds tijd voor een grap en we kijken ook rond naar wat er in onze natuurgebieden leeft. En na gedane arbeid is er tijd om na te praten bij pint of frisdrank. Beheerwerken zijn meer dan "werk": het is een gezellige en sympathieke bedoening - vooral als we met een heleboel zijn!

Nieuw in ons programma is de Nacht van de Vlinder op 1 augustus. Nu ja, het is eerder een avond- dan een nacht-activiteit. En dus heel toegankelijk. Dus: zeker meedoen!

We gaan Natuurpunt - maar onze afdeling in het bijzonder- ook nog eens promoten. Daarom zullen we met een stand aanwezig zijn op de Eco-Boerenmarkt te Waarloos op 30 augustus. Kom eens langs: dat doet onze ploeg altijd plezier.

Klap op de vuurpijl is onze BBQ op 12 september, dit jaar in de Mosterdpot. Op pagina 2 vind je meer info.

Niet alleen Natuurpunt Oude Spoorweg, maar ook andere afdelingen hebben hun zomerprogramma klaar. En daar kan jij, als lid van Natuurpunt, ook aan deelnemen. Kijk maar eens op de website van Natuurpunt (knop "Op Stap") naar -bijvoorbeeld- het grote aanbod aan begeleide wandelingen: leuk en leerzaam!

En natuurlijk kan je ook terecht op onze Facebook-pagina. Die heeft intussen de kaap van de 150 vrienden bereikt. Dat is mooi, maar we hebben meer dan 900 gezinnen die lid zijn: dat kan dus veel beter! Ga dus vlug naar de pagina en vind ons leuk:

<https://www.facebook.com/Natuurpunt.Oude.Spoorweg?ref=ts&fref=ts>

Wie ons zijn of haar e-mailadres heeft meegedeeld, ontvangt onze e-zines met de laatste info over onze afdeling en haar activiteiten. Adres nog niet meegedeeld maar wel geïnteresseerd? Stuur dan een mailtje naar natuur.oudespoorweg@telenet.be en laat je inschrijven op de nieuwsbrief.

De zomer is hét jaargetijde om de natuur in te trekken en te genieten van rust en zuivere lucht. Helaas: onze natuur krijgt het hard te verduren. Niet enkel verdwijnt de open ruimte aan een tempo van 6 ha per dag. Maar bovendien zetten de Vlaamse en de Europese overheden het natuurbeleid op de helling. Daarom organiseren Natuurpunt, en andere verenigingen, acties om de dreigende natuuronvriendelijke overheidsmaatregelen te counteren. Help de natuur, en teken de petitie. Zie de linken

<http://www.natuurpunt.be/petitie-red-de-natuur-je-buurt-nu-het-nog-kan>

<http://www.natuurpunt.be/nature-alert>

Tot ergens te velde?

Jos

Kleitrapperstocht doorheen Mosterdpot-Goorbosbeekvallei

't Mosterdpotje fungeerde ook dit jaar als controlepost van de Kleitrapperstocht op 1 mei.

Er waren in totaal 1150 deelnemers maar enkel de 20 en 28 km routes passeerden bij ons. We schatten dat we toch wel 350 à 400 wandelaars mochten verwelkomen.

Erik bemande terug de controlepost en bij het afstempelen van de deelnemerskaart vroeg hij meteen om een handtekening voor de actie 'Red de natuur' van Natuurpunt, dit leverde 224 handtekeningen op voor onze petitieactie.

Super bedankt Erik !

Met de aanwezige vrijwillige medewerkers konden we de wandelaars van lekkere soep, warme of koude dranken voorzien en dit bracht voor onze kas weeral een leuke som op.

Het gemeentebestuur van Duffel gaf ons een zeer gewaardeerde helpende hand door de nodige tafels, stoelen en een chemisch toilet ter beschikking te stellen.

Op naar 2016 !

Ludo

Foto's: Ludo Bakkovens

Via deze rubriek nemen we je telkens mee op een verrassende wandeling in één van onze afdelingsgebieden. Vanzelf zal ook steeds een ander seizoen aan bod komen. Daarnaast laten we ons niet alleen inpalmen door bijzondere waarnemingen en ervaringen maar hebben eveneens aandacht voor het wonderbaarlijk effect van de natuur op de mens. Uiteindelijk doel is ook jou te inspireren om te wandelen, alleen of in groep en te profiteren van de energiegevende en ontspannende natuur.

Zomerwandeling in de Mosterdpot - 05 juli 2015

Foto: Peter Geschier

De eerste zomerdagen, waar we zo hunkerend naar uitkeken, bleken al snel bloedheet. De warmste dag en nacht sedert de metingen in 1833 lagen net achter ons en onweer dreigde.

Het blijkt echter een super dagje te zijn en we genieten van de stevige, verkoelende bries. Vijf natuur-minnende wandelaars geven present op de parking aan natuurgebied de Mosterdpot. Het wordt voor ons alle zes een inspirerende en ook verrassend interactieve belevenis.

We hebben zoals aangekondigd zowel aandacht voor de natuur in zomerkleed als voor het effect van dit seizoen op ons als mens. De

opeenvolging van de seizoenen is niet alleen een weerspiegeling van ons leven, maar ook in de loop van het jaar leeft de mens volgens het ritme van de seizoenen.

De natuur is in de zomer ogenschijnlijk in rust. In het voorjaar veranderde er veel: ontluikende bloemen, bomen die in enkele weken groen werden, vogels die massaal terugkeerden, hele concerten lieten horen en gingen nestelen en dan is het zomer. Vogels hoor je steeds minder: ze hebben nu energie nodig om te ruien. Stilte, rust, maar schijn bedriegt: er gebeurt veel meer. Pas uitgevlogen jonge vogels moeten voor zichzelf leren zorgen en doen verwoede pogingen om te leren zingen. De helft haalt echter het einde van de zomer niet. Bomen groeien nu snel en vormen vruchten en reeds knoppen voor volgend voorjaar. Kleurrijke bloemen lokken insecten om bevruchting tot stand te laten komen. De zomer is het seizoen van 'de bloemetjes en de bijtjes'

"Wat betekent 'zomer' voor jullie?" vraag ik het groepje. Voor ieder van hen nodigt de zomer uit om even rust, ontspanning en vakantie te nemen, om buiten te zijn en te genieten. De wandelaars worden uitgedaagd om tijdens de wandeling uit te kijken welk spiegelend beeld de natuur voor hen in petto heeft.

De natuur is een ideale plek om rust te vinden en tot dicht bij jezelf te komen. Ten minste als je niet met een hoofd vol to-do's en piekergedachten gaat wandelen. Christiane merkt terecht op dat er toch veel meer te zien en te beleven is als je er met je volle aandacht bij bent. Dit moet ik beamen. Sterker zelfs: door de aandacht gaat wat je waarneemt meer stralen en energie geven. Net als bij mensen die ook meer gaan stralen als je ze aandacht geeft.

Er wordt heel wat waargenomen! Het vennetje, waar enkele weken geleden nog een luid groene kikker concert weerklonk, ligt er nu stil en op het eerste zicht wat doods bij. Al snel merken we libellen en juffers op in diverse kleuren en staan even te kijken van hun uniek copulatiegedrag. Ilse wijst ons op enkele vernuftig geweven vangtrechters en we zien de trechterspin onderaan geduldig op de loer liggen.

We hebben oog voor eikengalletjes, hazelnoten en eikeltjes in wording, De stekelvaren met en de adelaarsvaren zonder sporen en hoe dat dan zit met de voortplanting.

Foto: Marleen Van Puyvelde

Een laantje van wilgenroosjes leidt ons naar de weide.

De wandelaars stellen slimme vragen waar ik niet steeds een antwoord op heb. Zo blijven we bij de poel naast de spoorweg even staan bij de nogal speciale bloeiwijze van de grote lisdodde. De mannelijke en vrouwelijke bloemen staan in elkaars verlengde waarbij de mannelijke kolf na de bloei spoedig afvalt zodat alleen de vrouwelijke "bruine sigaar" overblijft. Het antwoord op Jans vraag of die plant dan aan zelfbevruchting doet moest ik echter schuldig blijven. Na wat onderzoek krijg ik inderdaad bevestiging dat zelfbevruchting mogelijk is. De meeste exemplaren worden echter gevormd door vegetatieve voortplanting via de wortelstokken. Net als de

adelaarsvaren. Ook over de nachtelijke bloei van de teunisbloem wist ik het fijne niet. Omdat de bevruchting hoofdzakelijk door nachtvlinders gebeurt, gaan de bloemknoppen open bij schemeravond en verspreiden dan een speciale geur. De dag nadien verwelken die bloemen.

Op weg naar de trage weg blijven we even mijmeren over het waarom van de duivelsbeet in elk rietblad en houden we een zoekspelletje naar de rupsen van de Sint-Jacobsvlinder. Lang moeten we niet zoeken naar de rupsen in zebepak. Het Jacobskruiskruid is hier en daar al behoorlijk aangevreten.

Het rechte wandelpad van de trage weg achter het Mosterdpotje nodigt uit voor een korte stilte-wandeling en we streven er naar om ons volledig onder te dompelen in de natuur.

De wandeling leidt ons verder voorbij de twee vriendelijk ogende Aubrac koeien, langs het mooi gecoiffeerde retentiebekken en zo via het koetshuis terug naar het Mosterdpotje.

Bij een fris glas op het terras wisselen we nog de weerspiegelde boodschappen en beelden uit. Verrassend!

Jan vond aan het vennetje de dualiteit opmerkelijk tussen de rust en (bij nader toekijken) de levendigheid, tussen de openheid en de geslotenheid. Ook voor Kris openbaarde het stille leven aan het vennetje een bijzondere betekenis. Ogenscheinlijk stil en rustig, maar toch vol leven. Christiane was onder de indruk van het recyclerend vermogen in de natuur. Ilse werd aangesproken door het rietveld dat mee golft met de wind, soms plat gedrukt wordt, maar toch weer terug recht komt. Bovendien heeft het verborgen schatten onder de vorm van kleurrijke bloemen. Dat alle zintuigen kunnen aangewend worden bij het herkennen van een weerspiegelende boodschap bewijst Bieke. De wind die in de gewassen speelt klinkt als muziek voor haar en geven rust. Ook de typische geuren brengen haar in een ontspannen zomerstemming.

Fot

Ieder mens heeft een kern van stilte en diepe rust. Het is belangrijk dat we daar regelmatig tijd voor nemen, zodat we onder alle omstandigheden bij onszelf blijven en onze eigen weg kunnen blijven gaan.

Zijn wie je bent: dat is geluk!

Marleen

Zin gekregen om zelf ook je stapschoenen aan te trekken? Gewoon doen. Een half uurtje wandelen kan al wonderen doen. Als je graag zelf eens meewandelt, alleen of in groep, neem dan gerust contact op met marleenvanpuyvelde@telenet.be, 0486/41.36.58. Kijk ook eens op www.natuurgewijs.be

Vrolijk nieuws uit nestkastjes

17 zelfgeknutselde nestkastjes, dat was het resultaat van een activiteit georganiseerd door Natuurpunt Oude Spoorweg en de Wielewaal ongeveer een jaar geleden (zie foto hiernaast).

De nestkastjes kregen een plaats in het Mushaagbos. Een paar maanden later gingen de controleurs eens kijken wat er zoal uit het ei kroop. Ze vonden en ringden maar liefst 62 jonge pimpelmeesjes en 36 koolmezen. Net geen 100 dus!

Helaas was er geen leven te bespeuren in de nestkasten voor torenvalk en bosuil. En het nestkastje voor de steenuil werd ingepikt door een vlijtig pimpelmeesje.

Wordt ongetwijfeld vervolgd, want veel meesjes vinden later in de lente nog de tijd voor een tweede legsel (afhankelijk van het weer en aanwezige voedsel). Dus wie weet gaat de teller later op het jaar nog de hoogte in.

Met bijzondere dank aan de opvolging en controle van de nestjes door Kristof en Miel!

Foto: Peter Coutteel

Ken jij het verschil tussen een pimpelmees en een koolmees?

Hoe kan je de pimpelmees herkennen?

- frisblauw petje, witte wangen, brede, blauwe halsband
- zwarte oogstreep en wit voorhoofd
- flauwgele borst en buik met korte, smalle, grijszwarte middenstreep
- mosgroene rug en helderblauwe vleugels

Hoe kan je de koolmees herkennen?

- gele buik met opvallende, zwarte stropdas
- glanzend blauwzwarte kop met witte wangen
- mosgroene mantel en witte vleugelstreep
- vrouwtjes minder intens gekleurd met smallere stropdas die minder ver tussen poten loopt.

Rebecca Pers

bart voet beeld en geluid

leopoldstraat 82 duffel 015-314043

www.bartvoet.be

Open: 10.00 - 12.00 / 13.30 - 18.00

zaterdag: tot 16.00 zondag en maandag: gesloten

Haarmode
GISELLA
Leopoldstraat 92,
2570 Duffel

Een must voor jong en oud!

Op afspraak. Tel.: 015 31 20 84

Ma en Di gesloten

Vanaf nu hoef je niet meer naar de fietsmaker,
want deze komt naar jou toe!

De Fietsmobiel is een mobiel fietsatelier,
volledig ingericht zoals de werkplaats van de klassieke fietsmaker
waardoor elke herstelling felloos kan worden uitgevoerd.

Alle gereedschappen en courante materialen zijn aanwezig.

Betalen kan contant of met de bankkaart
zodat je niet onnodig cash in huis hoeft te halen.

Dus je merkt het:
er is geen enkele reden waarom je niet voor dit concept zou kiezen.

In het atelier: Stationsstraat 77, 2570 Duffel
kan je ook fietsen, elektrische fietsen en tandems huren of kopen.

www.defietsmobiel.be
0489 / 67 91 31

Willemen NV Uw Tuinspecialist

Herman De Nayerstraat 2
2550 Kontich

Tel.: 015/32.30.30
www.willemen-nv.be

Voor GPS: Grote Steenweg 90

WILLEMEN n.v.
LAND- EN TUINBOUWMACHINES

Arkelstraat 29
2570 Duffel

Tel. 015 31 38 58

Fax 015 31 78 09

e-mail: drukkerij.malu@pandora.be

<p>zaterdag 1 augustus 2015</p> 	<p>Nacht van de Vlinder</p> <p>Korte sfeervolle nachtwandeling door natuurgebied Langbos en Babbelse Plassen met aansluitend kijken naar nachtvlinders: een aanrader !</p>	<p>Afspraak : 21u30 aan Langbosweg/Boskapelweg te Kontich-Kazerne. Einde rond 23u30 Laarzen niet vergeten! Begeleider: Robin Vermynen Contactpersoon: Dirk Costrop, 015/ 31 93 75 of 0476/66 08 28</p>
<p>zaterdag 8 augustus 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Mosterdpot</p>	<p>Afspraak: 9u30 aan 't Mosterdpotje, Mechelsebaan 218 te Duffel (parkeren mogelijk op PVT). Einde rond 13u Contactpersoon: Lutgarde Van Driessche, 015/32 01 66 of 0485/55 97 13</p>
<p>zondag 30 augustus 2015</p> 	<p>zondag 30 augustus 2015</p> <p>Promotiestand op de Boerenmarkt te Waarloos</p>	<p>Afspraak: vanaf 9u tot omstreeks 17u in de Ferd. Maesstraat te Waarloos Contactpersoon: Dirk Costrop 015/31 93 75</p>
<p>zondag 6 september 2015</p> 	<p>Opening Retentiebekens op Hessepoelbeek i.s.m de provincie</p>	<p>Doorlopend vanaf 14u vertrekken er wandelingen vanaf het Berkenhof, Ferd. Maesstraat in Waarloos. Einde omstreeks 17u Contactpersoon: Dirk Costrop, 0476/66 08 28</p>
<p>zaterdag 12 september 2015</p> 	<p>Afdelingsfeest : BBQ</p> <p>Meer info op pagina 2</p>	<p>Contactpersoon: Dirk Costrop 015/31 93 75</p>
<p>zaterdag 19 en zondag 20 september 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de 'Oude Spoorwegberm'</p> <p>Maaibeheer</p>	<p>Vanaf 9u30 tot 16u (later toekomen en eerder vertrekken kan altijd). Afspraak zaterdag: ingang natuurgebied aan Oude Waarloossteenweg te Kontich-Waarloos Afspraak zondag: ingang natuurgebied aan Lage Vosbergstraat te Rumst (grens Duffel-Rumst) Contactpersonen: Wim Annaert, 03/457 28 03 of Luc Giglot, 0485/61 70 22</p>
<p>zaterdag 26 september 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Mosterdpot</p> <p>maaibeheer Kruitwagen</p>	<p>Afspraak: 9u30 aan de werkplek: Mechelsebaan 54 te Duffel. Einde rond 13u Contactpersoon: Lutgarde Van Driessche, tel. 015/32 01 66 of 0485/55 97 13</p>

<p>zaterdag 3 en zondag 4 oktober 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Babelbeekse Beemden: maaibeheer</p>	<p>Vanaf 9u30 tot 16u. Afspraak aan de ingang van het natuurgebied, in de Bremstraat vlakbij 't Senthout, te Duffel (later toekomen en eerder vertrekken kan altijd). Laarzen zijn meestal nuttig. Contactpersonen: Luc Giglot, 0485/61 70 22 en Johan Doms, 0496/32 19 34</p>
<p>woensdag 7 oktober 2015</p> 	<p>Bestuursvergadering</p>	<p>Vanaf 20u15 in het Mosterdpotje [DC]</p>
<p>zondag 11 oktober 2015</p> 	<p>Wandeling in het Viersels Gebroekt</p>	<p>Afspraak : om 13u30 op het plein aan de Vanderlindenlaan te Duffel. Einde 16u30 Contactpersoon: Dirk Costrop, 015/ 31 93 75 of 0476/66 08 28</p>
<p>zaterdag 17 en zondag 18 oktober 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Babelbeekse Beemden: maaibeheer</p>	<p>Vanaf 9u30 tot 16u. Afspraak aan de ingang van het natuurgebied, in de Bremstraat vlakbij 't Senthout, te Duffel (later toekomen en eerder vertrekken kan altijd). Laarzen zijn meestal nuttig. Contactpersonen: Luc Giglot, 0485/61 70 22 en Johan Doms, 0496/32 19 34</p>
<p>maandag 19 oktober 2015</p> 	<p>Infosessies rond legaten Meer info op pagina 28</p>	<p>Afspraak: 11u en 15u in zaal Groeninghe van de centrale bibliotheek van Kontich. Adres: Sint Jansplein 8, 2550 Kontich. Er is parkeergelegenheid. Contact: Joost Verbeke: 015/29 72 49, 0477/20 47 27, joost.verbeke@natuurpunt.be</p>
<p>zaterdag 24 oktober 2015</p> 	<p>Beheer in natuurgebied de Goorbosbeekvallei Maaibeheer</p>	<p>Afspraak : om 9u30 aan de ingang van bos 2 (naast Rode Pen, links van de serre. Laarzen niet vergeten! Einde rond 16u. (later toekomen - bel Peter om de werkplek te bereiken- en eerder vertrekken kan altijd) Contactpersoon: Peter Geschier 0477/69 96 76</p>
<p>donderdag 19 november 2015</p> 	<p>Bestuursvergadering</p>	<p>Vanaf 20u15 in het Mosterdpotje [L+L]</p>

Recht van 't veld

Seizoensgroenten- thuisverkoop

van het land tot bij de klant

Verse groenten is onze troef:
tomaten - komkommers - snijbonen –
bloemkolen – aardappelen en nog veel meer.

Openingsuren:
maandag **GESLOTEN**
dinsdag van 14 uur tot 19 uur
woensdag van 14 uur tot 19 uur
donderdag van 14 uur tot 19 uur
vrijdag van 14 uur tot 19 uur
zaterdag van 9 tot 16 uur
zondag van 9 tot 12 uur

STORMS-VAN DESSEL Tel. 015/31.31.59 storms_vd@skynet.be
Naalstraat 37 D - 2570 Duffel Gsm 0478/51.03.83

 Belfius
Bank & Verzekeringen

U bent van harte welkom in
onze kantoren in Edegem

Hebt u vragen?

Praat erover met uw
contactpersoon in uw
Belfius Bank-kantoor.

Kantoor Edegem Centrum
Hovestraat 53, 2650 Edegem
Tel: 03/221.78.20

Kantoor Edegem Elsdonk
Hazeschransstraat 27, 2650 Edegem
Tel: 03/451.95.10

SANITAIR EN CENTRALE VERWARMING
B.V.B.A. JOHAN HAUQUIER

INSTALLATIES - ONDERHOUD
NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN

ook van ZONNEBOILERS

Bloemenstraat 49
2570 Duffel
Tel.: 015/32.19.72
Fax: 015/32.29.02
www.hauquier.be
mail: bvba.johan@hauquier.be

 Biowinkel
De Eko Winkel
Sint-Jansplein 1a - KONTICH
Natuur- & dieetvoeding

Speltboetiek
de meulder

Alles om te bakken en koken met
pure speltproducten

graan - meel
vlokken - ...
broodbakmachines

ontbijtgranen
deegwaren

koekjes
(ook suiker- en lactosevrij)

speltmelk (0% lactose)
- koffie

Hildegard
producten

SPELT

is het oudste graan,
het beste graan.
Het geeft kracht
en zorgt voor
een goede spijsvertering.
Spelt is heilzaam
voor lichaam en geest.

Hildegard van Bingen

Voor meer info en bestellingen:
www.spelt.be

Diksmuidelaan 201 – 2600 Berchem (Antwerpen)
tel.: 03/239.06.00 – e-mail: info@spelt.be

Cobrafeest in Kontich op zondag 6 september

Gratis buurtfeest ter verwelkoming van de Cobra.

In Kontich vind je een aantal officiële waterlopen die beheerd worden door de provincie Antwerpen. Eind 2010 startte de provincie met de verlegging en de opwaardering van de Hessepoelbeek ter hoogte van het Hessepoelbos. Dit project bood niet alleen een oplossing voor de wateroverlast die zich in het verleden manifesteerde, maar toverde de omgeving van de Hessepoelbeek ook om tot een mooi brokje natuur.

De gemeente Kontich was al langer vragende partij om de Hessepoelbeek te verleggen omdat de waterloop zich heel dicht tegen zaal Berkenhof bevond. Na de verlegging van de beek kreeg ook het speelbos een opfrisbeurt. Met de uitgegraven grond werden speelheuvels aangelegd voor de jeugdbeweging die daar haar thuisbasis heeft.

Foto: provincie Antwerpen - DIW

Ook op het gron

gebied van Natuurpunt heeft de provincie de Hessepoelbeek verlegd en meanderend ingericht in de vorm van ... een cobra. Een nieuwe poel, flauwe oevers en afwisselende breedtes realiseren niet alleen bijkomende waterbuffering maar bieden ook weer een ecologische meerwaarde. Met deze extra ruimte voor water zullen de inwoners van Kontich en vooral Duffel, minder problemen met wateroverlast ondervinden. Reden om te feesten dus. Kom mee luisteren, wandelen, spelen, de talrijke gratis kraampjes ontdekken of gewoon gezellig mee buurten.

Tijdens het Cobrafeest van 6 september kun je het gebied uitzonderlijk met eigen ogen zien. Omdat er in het natuurgebied nog heel wat aanplantingen moeten gebeuren, is dit gebied voorlopig nog niet toegankelijk voor publiek.

Vanaf 14u vertrekken er vanuit het Berkenhof doorlopend gidsen voor een exclusieve wandeling langs de Hessepoelbeek naar de Cobra.

Afspraak zondag 6 september van 14 tot 17 uur aan het Berkenhof in de Ferdinand Maesstraat 95 te Waarloos (Kontich).

Een initiatief van de provincie Antwerpen in samenwerking met Natuurpunt en de Gemeente Kontich.

Dier in de kijker: het Rood weeskind

Deze nachtvlinder is met zijn voorvleugellengte tot 40 mm en spanwijdte tot 80 mm ongeveer even groot als een atalanta. Best een grote vlinder dus, die zoals de meeste nachtvlinders, over een prima camouflage beschikt. De grijsachtige voorvleugels zijn onduidelijk gemarmerd met bruinachtig grijs en over de vleugels lopen verschillende onregelmatig getande dwarslijnen. Kenmerkend is het feit dat de buitenste dwarslijn een opvallende zigzagbeweging naar binnen maakt tot aan of zelfs voorbij de lichte vlek naast de niervlek.

Maar wat een kleurenpracht verschijnt als plotseling de achtervleugels zichtbaar worden! Opvallend veel rood met een brede zwarte zoom, een iets smallere zwarte middenband en een witte geschulpte franje maakt van deze grote uil een prachtige, opvallende verschijning.

Foto: Dirk Costrop

Aan de onderzijde is bovendien zowel de voor- als de achtervleugel zwart met brede witte banden die tijdens zijn vleermuisachtige gefladder duidelijk opvallen.

Deze vlinders komen vrij algemeen voor in bossen, parken, struwelen, rivieroeveren en tuinen, waarbij de rupsen op populier en wilg leven. Wie deze soort in zijn tuin wil waarnemen: het is nu het ideale moment, vermits hun vliegpiek in augustus valt. Bovendien is deze soort prima te lokken met 'smeer' (zie lager).

De rode kleur is niet alleen mooi

om zien, maar heeft ook een belangrijke functie: door het plots opduiken en weer verdwijnen van de roodkleurige vleugels kan dit een eventuele predator in verwarring brengen. Letterlijk mooi gevonden, niet?

Maar waar komt dan het weeskind vandaan in de naam? Een mogelijke verklaring ligt in de klederdracht van burgerweeskinderen in Amsterdam in de voorbije eeuwen. De kinderen moesten de zwart en rode kleur in hun kleren hebben, omdat deze kleuren ook voorkomen in het wapen van Amsterdam.

Smeer om vlinders te lokken is een stroperig mengsel van witte wijn en suiker, dat op de stam van bomen wordt aangebracht. Je zal verrast zijn hoeveel nachtvlinders op deze zoete brij afkomen, meerdere nachten na elkaar. Zeker het proberen waard! Als je foto's van de vlinders maakt, kan je ze opladen op www.waarnemingen.be als onbekende nachtvlinder. De specialisten brengen ze dan verder op naam.

Dirk

School De Merode op bezoek.

Vrijdag 19 juni verwelkomden we aan het station van Sint-Katelijne-Waver drie klassen van de school De Merode uit Berchem - gemengd buitengewoon onderwijs van het type 8.

Heidi, een erg actief lid van ons Oude Spoorweg vrijwilligersteam, is er leerkracht en had een "natuurbelevingsactie" georganiseerd.

In 3 groepen trokken we langs de fiets-o-strade doorheen de Goorbosbeekvallei naar het Mosterdpotje. Onderweg waren er diverse proeven en opdrachten te vervullen.

Na de door de school meegebrachte gezellige lunch op het terras van 't Mosterdpotje was er nog de viering van juf Loes die op pensioen ging. De gebruikelijke cadeaus met aangepaste liedjes en dans maakten er een klein feestje van.

En toen vlogen ze er nog eens goed in. Bij het koetshuis aangekomen namen alle kinderen tot het einde van hun krachten deel aan het met hun handen uittrekken van enkele m² Japanse duizendknoop.

Deze exoot willen we daar uitgeroeid zien en met zoveel kracht en enthousiasme is dat alweer voor een groot stuk gelukt !

De kinderen die wat last hadden van jeuk door de brandnetels die er tussen groeiden werden met hondsdrif ingesmeerd tot de jeuk grotendeels verdween.

Deze leuke dag in de natuur eindigde met een wandeling terug naar het station.

Ludo

Afwerking bijenhotel aan het Mosterdpotje

Foto: Peter Geschier

Tijdens de workshop "Bijenhotels maken" startten we met de bouw van een groot bijenhotel aan het Mosterdpotje (zie het vorig nummer van ons afdelingstijdschrift). Pas begin juni is het uiteindelijk afgeraakt. Niet alleen moesten nog enkele elementen worden aangebracht, maar ook was gebleken dat spechten maar vooral kauwen de gevulde rietpijpjes als lekkernij beschouwden. Er is dus een extra scherm vóór de kast aangebracht, zodat de bijtjes en wespjes rustig kunnen groeien. Een beetje jammer voor de vogels, maar die hebben in de omgeving nog ander lekkers ter beschikking.

Foto: Peter Geschier

In de maand mei kregen we een vraag binnen van de Duffelse firma Mondi Belcoat om een natuurproject te kunnen ondersteunen. Een bijenhotel leek uiterst geschikt en deze firma heeft ons vervolgens 1.000 euro overgemaakt om de materiaalkost van het grote bijenhotel te vergoeden en het hotel verder te kunnen afwerken. Hartelijk bedankt Mondi Belcoat NV voor jullie steun !

Hoewel we eigenlijk best trots zijn op ons mooie bijenhotel, blijkt het toch een beetje gewoon te zijn wanneer je ziet wat Etienne Laenen in zijn tuin neer zette. Een welgemeende proficiat aan creatieve Etienne !

Foto: Etienne Laenen

Foto: Etienne Laenen

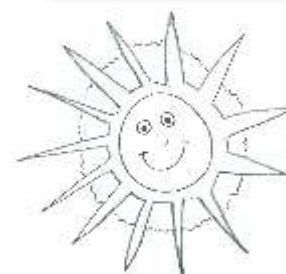
Ludo en Peter

Zomer: vakantie ! Veel buiten spelen dus, maar er zijn ook momenten dat je toch wat binnen kunt doen. Daarom hebben we hier een kleurplaat, dierenweetjes, een taalspelletje en een leuk knutselidee.

De Bosbiekes wensen je veel plezier !

Laat je fantasie de vrije loop en kleur onderstaande prent zo mooi je kan !

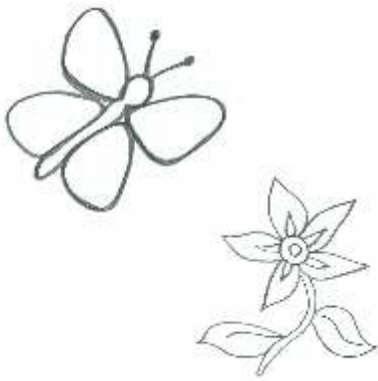

Wist je dat?

- sommige zeesterren hun jongen uitbroeden in een buidel aan de buikkant van hun lichaam?
- mollen elke dag hun eigen gewicht aan regenwormen kunnen verslinden?
- de zuignappen op de tentakels van octopussen gevoeliger zijn voor bepaalde smaken dan onze eigen smaakpapillen?
- padhagedissen een straaltje bloed uit hun oog kunnen schieten naar een aanvaller?
- een zeekomkommer zijn ingewanden naar buiten kan spuiten, zodat een aanvaller ze gedeeltelijk kan opeten? Daarna groeien ze weer aan.
- sommige egels paddengif op hun stekels smeren, zodat die een pijnlijker effect hebben bij het prikken?

Bron: *Dieren met vreemde manieren*, Marty Crump, Uitgeverij Elmar bv

In volgend verhaal zitten 41 verschillende dieren verstopt, sommige twee en eentje zelfs drie keer. Vind jij ze allemaal terug?

Meester Robin reed met de fiets door het bos. Hij was verstrooid en belandde in een diepe kuil. Hij begon te graven, maar eender wat hij probeerde, hij geraakte er niet uit. Hoe hij ook riep, huilde en snotterde, niemand kwam voorbij. Hij zag regelmatig een zweefvliegtuig in de lucht, maar alles bleef muistil.

De duisternis viel. Het werd koel en klam in de put. De meester viel eindelijk in slaap en had een visioen over honderden griezelige, vliegende vampieren die de ganse nacht lang zijn rust kwamen verstoren.

Een schaapherder wandelde met zijn wolfshond gemoedelijk over het bospad. Hond Midas trok de ganse tijd aan zijn lijn en krabde in het zand.

Ze vonden Robin in de krater, half verscholen onder de bladeren. De herder haalde vlug een ladder. En zo kwam er aan die nachtmerrie een einde.

Vanaf 1 augustus zetten we de oplossing op onze website (niet spieken vooraf hé ?

Een leuk ideetje voor de warme dagen.

In een potje platte kaas met vruchten (neem je favoriete smaak natuurlijk!) steek je een lepeltje of een stokje en hop: de diepvries in. Na een uurtje of twee haal je er het potje uit, even onder de warm waterkraan steken en je hebt een heerlijk ijsje!

Ook met de verpakking kan iets leuk maken: het potje afwassen en goed afdrogen. Dan kan je aan de slag met papier, schaar en lijm om een leuk figuurtje te maken zoals het voorbeeld hiernaast: plezant!

Foto: Kristel Fierens

Foto: Eef Hellemans

Tot ziens !

Bijdragen van:

Eef Hellemans

Hedwig Van Herck

Kristel Fierens

Ook dit jaar is er weer een behaagactie in onze gemeentes.

Hagen, houtkanten en bomenrijen zijn in ons cultuurlandschap vaak de enige verbindingswegen tussen de overgebleven natuurgebieden. Gemengde hagen en houtkanten in landelijke gebieden en privé-tuinen kunnen samen groene linten vormen en zo gedeeltelijk zorgen voor vervanging van de verdwenen struwelen, houtkanten en hakhoutbosjes. Op deze wijze zal de waarde van het landschap zowel voor plant en dier als voor de wandelaar verhogen. Iedereen kan zijn steentje bijdragen. U kan vanaf 1 september tot 23 oktober 2015 tegen sterk verlaagde prijzen streekeigen haagplanten aankopen. De voordelen van streekeigen groen tegenover uitheems (sier-)groen zijn immers talrijk. Streekeigen bomen en struiken groeien sneller, zijn beter bestand tegen de grillen van ons klimaat en allerlei ziekten... en zijn heel wat vriendelijker voor uw portemonnee.

Beschikbaar dit jaar (kan variëren per gemeente)

Pakketten: houtkant, houtkant natte gronden, geschoren haag, doornhaag, bloesem- en bessenhaag, veldesdoornhaag, meidoornhaag, bijenbosje, vogelbosje, taxushaag, haagbeukhaag, beukenhaag.

Planten: knotwilgpoot, hulst (met kluit), klimplanten: wilde kamperfoelie, bosrank, mispel, zomereik.

Bijenhôtel

Duffel

Contact Milieudienst: milieudienst@duffel.be, 015 30 72 79

Bestelling op de milieudienst, Gemeentestraat 21 (2de verdieping)

Bedeling op zaterdag 28 november (vermoedelijk van 10 - 12u, kijk op website www.duffel.be)
Technisch Centrum, Norbertijnerlei 38

Kontich

Contact Milieudienst: milieu@kontich.be, 03 450 78 70

Bestelling aan de gemeentekas, gelijkvloers gemeentehuis, Gemeenteplein 1

Bedeling op zaterdag 28 november tussen 13 en 15 uur

Serrecomplex Eric Van den Eynde, Pierstraat 350, 2550 Kontich, grens met Rumst.

Een actie van de gemeentelijke
Miniraad en het Gemeentebestuur
op initiatief van Natuurpunt

Behaag ... Natuurlijk
Behaag ... Natuurlijk

Een pleidooi voor streekeigen natuurrijkdom

Duurzaam en streekeigen groen aan lage prijs

Verdere inlichtingen bij de milieudienst en in het gemeentelijk infoblad

www.natuurpunt.be/behag

Het ontwerp uitvoeringsbesluit: een ramp voor onze lokale natuurgebieden.

Vorig jaar keurde de Vlaamse regering een nieuw natuurdecreet goed dat wel de focus op de Europese natuur (de zogenaamde IHD's) legt, maar door de 25/75-regel ook ruimte biedt aan niet-Europese natuurdoelen. Echter: een decreet legt enkel de principes vast, voor de concrete uitvoering maakt men uitvoeringsbesluiten en daar wringt één en ander. Deze uitvoeringsbesluiten zijn afgelopen maanden voorbereid door de Vlaamse administratie (Agentschap Natuur en Bos - ANB) in samenspraak met de diverse doelgroepen. Op basis daarvan is er een ontwerpvoorstel ingediend bij minister Joke Schauvliege.

Een aantal criteria in dit voorstel zijn voor ons onwerkbaar in de praktijk. Het ANB in Brussel had weinig oren naar onze bezorgdheden en we hopen minister Schauvliege en met haar de hele Vlaamse regering te kunnen bewegen om een werkbare beslissing te nemen. De eigenlijke beslissing zal in het najaar vallen.

Actie voeren is één zaak, maar juiste informatie verspreiden is zeker zo belangrijk. Ik heb dan ook de criteria en instapregels van de ontwerp teksten die door de administratie bij de Minister zijn ingediend getoetst en vertaald naar onze natuurgebieden in een rapport. Ik kan maar tot één conclusie komen: het is nog erger dan ik dacht. Om te kunnen voldoen als instapregel voor de erkenning van een natuurreservaat zal je minstens aan volgende criteria moeten voldoen

1. 10 hectare fysiek aaneengesloten gebied hebben .
2. De beheerde gronden mogen geen eigendom zijn van een lokale of regionale overheid.
3. 90% van de oppervlakte moet voldoen aan natuurtypes die in een lijst staan opgesteld. Natuurtypes zoals bloemrijke graslanden, hoogstamboomgaarden en knotwilgenrijen komen niet in aanmerking.

Bestaande erkende natuurreservaten moeten zich binnen de 6 jaar in orde stellen met de 3 bovenstaande criteria. Opstarten van een nieuw natuurproject wordt zo goed als onmogelijk gemaakt en verdere uitbreiding van bestaande gebieden zwaar bemoeilijkt.

Hieronder vindt u de samenvatting van mijn rapport.

Geen enkel van onze natuurgebieden voldoet momenteel aan de criteria van het nieuwe ontwerp uitvoeringsbesluit. Maar zelfs als we ons zouden willen aanpassen aan de nieuw gestelde criteria, is het voor 3 van de 4 projectgebieden totaal niet te doen om ons in orde te stellen met de criteria.

De projectgebieden Langbos-Babbelse Plassen en Babbelbeekse Beemden vallen omwille van de beperkte oppervlakte buiten de criteria, maar zelfs al zou deze ene maatregel geschrapt worden of we zouden over enkele jaren de 10 hectare halen, resten er nog de problemen waaronder de natuurtypes en het eigendomsstatuut (provincie).

De 19 hectare grote Oude Spoorwegberm, gedeeltelijk erkend, dreigt zijn erkenning te verliezen omdat dit gebied zich onmogelijk kan aanpassen aan de nieuwe criteria. Ten eerste wordt het gebied door tal van wegen doorsneden en is dus niet fysiek aaneengesloten. Ten tweede is het gebied eigendom van diverse gemeentes en het OCMW Mechelen.

In het 29 hectare grote erkende natuurreservaat Mosterdpot-Goorbosbeekvallei dreigen een aantal delen hun erkenning te verliezen. De onderdelen Mosterdpot, Goorbosbeekvallei en Retentiebekken-Fermerijbossen kunnen onmogelijk fysiek aaneen worden gehecht. Het 6 hectare grote deel Goorbosbeekvallei en ook de (niet toegankelijke) delen ten noorden van de Mechelsebaan dreigen de erkenning te verliezen. De Fermerijbossen kunnen met hun 7 hectare niet erkend worden. Er rest alleen nog het 14 hectare grote kerngebied van de eigenlijke Mosterdpot. Alleen dreigt hier dan de problematiek van de niet juiste natuurtypes. 20% à 30% van het bestaande areaal zal moeten omgezet naar een ander natuurtype om ons in orde te kunnen stellen met de nieuwe criteria. Zo zouden we de nieuw aangeplante hoogstamboomgaard moeten rooien. Voor de biodiversiteit van het gebied is dit echt onwenselijk.

Wie de details wil kennen hoe ik tot deze conclusies ben gekomen, kan dit per projectgebied in het rapport op de website lezen. Het uitgebreide rapport met bijgevoegde kaarten geven een visuele voorstelling welke percelen in theorie nog reservaatwaardig zijn en welke niet.

Foto: Ludo Bakkovens

Terreinen aankopen voor natuurbehoud was in deze regio altijd al moeilijk. Toch slaagde onze afdeling er geregeld in een stukje natuur veilig te stellen en dit dankzij het huidige, goed functionerende, subsidie-aankoopbesluit in combinatie met de wil om natuur veilig te stellen. De restfinanciering was soms zwaar, maar door het grote draagvlak was de financiële put dikwijls snel dicht gereden dankzij gerichte fondsenwervingsacties, denk maar aan de actie 50 x 80 voor het Hulstmansbos.

Als dit uitvoeringsbesluit er komt, zal er nog moeilijker en minder vaak kunnen aangekocht worden omdat alle aankoopkosten 100% ten laste zullen vallen van de vereniging. De Vlaamse overheid zal niets meer bijdragen, alles zal van giften en sponsoring moeten komen. Wellicht zal ons secretariaat gedwongen worden een rem te zetten op de kleinere projecten waardoor we kansen zullen moeten laten schieten. Het ziet er erg belabberd uit voor onze gebieden!

Ook het beheer zal stilaan een probleem vormen, want bij verlies van erkenning kunnen we niet meer rekenen op hulp van de professionele werkploeg van Natuurpunt en ook niet meer in de aankoop en/of herstel van beheermateriaal of éénmalige inrichtingswerken. Het onderhoud van wandelpaden zal niet meer kunnen gewaarborgd worden van zodra ons beheermateriaal het laat afweten.

Het ontwerp van uitvoeringsbesluit dat door ANB is ingediend bij de Minister is, vooral voor de kleinere natuureservaten, nefast voor het lokaal natuurbeleid. Daarenboven wordt de samenwerking met lokale en regionale overheden zwaar gehypothekeerd. Een administratieve vereenvoudiging zoals de Minister aankondigt lijkt wel erg ver weg.

De actie "Red de lokale natuur, Joke" is echt wel broodnodig. Ik hoop van harte dat de Minister en de Vlaamse regering inzien dat dit het Vlaamse noch het Europese natuurbeleid ten goede zal komen. Dit ontwerp uitvoeringsbesluit moet essentieel en grondig bijgestuurd worden zodat wij de lokale natuurgebieden in samenwerking met alle mogelijke partners verder kunnen beschermen.

Mocht je het nog niet hebben gedaan: teken NU de petitie en stuur ze door naar vrienden en kennissen.

Bedankt!

Johan Asselberghs

Nuttige linken:

Volledig rapport te lezen op onze website: natuurpunt.be/oudespoorweg

DE NATUUR

in jouw testament

Neem een goed doel op en bescherm zo meer natuur voor de volgende generaties.

Interesse om Natuurpunt op te nemen in je testament?

Door een testament op te maken, kan je jouw **nalatenschap geven aan een goed doel** zoals Natuurpunt. Met die inkomsten kan Natuurpunt nog meer natuur beschermen. Erfenissen zijn steeds meer van belang om de biodiversiteit te behouden voor de **volgende generaties**.

Er bestaan verschillende formules. Ken je bijvoorbeeld al het duolegaat? Een manier om iets na te laten aan het goede doel zonder je erfgenamen (familie of vrienden) ook maar iets te kort te doen. Zij erven immers **vrij van successie**: een win-winsituatie voor je familie of geliefden én de natuur.

Maandag
19 okt

2 INFOSESSIES OP MAANDAG 19 OKTOBER

Spreeker is **Joost Verbeke**, contactpersoon voor schenkingen en legaten bij Natuurpunt. Hij biedt een overzicht van de mogelijkheden en de fiscaal voordeligste formule aan de hand van praktische voorbeelden.

LOCATIE: Centrale bibliotheek Groeninghe, Sint-Jansplein 8 • 2550 Kontich

11u Ontvangst vanaf 10u30 bij een drankje en een stuk taart. De presentatie gaat door van 11u tot 12u30

15u Ontvangst vanaf 14u30 bij een drankje en een stuk taart. De presentatie gaat door van 15u tot 16u30.

Na afloop kan je onder vier ogen je persoonlijke vragen stellen. Inschrijven hoeft niet, maar we horen graag van je komst: **Joost Verbeke**
015-29 72 49 • 0477-20 47 27
joost.verbeke@natuurpunt.be

Geïnteresseerden die zich niet op eigen houtje kunnen verplaatsen of geen vervoer ter beschikking hebben kunnen dit melden aan Dirk Costrop (voor Duffel: 015/31 93 75) of Wim Annaert (voor Kontich: 03/457 28 03)

Met 10.000 “en route pour Paris”! Ter land, ter zee maar liefst niet in de lucht!

10.000 Belgen te voet, met de fiets, trein, ...zo duurzaam mogelijk in Parijs krijgen op 29 november voor een indrukwekkende klimaatmars tijdens de cruciale klimaatonderhandelingen: dat is het nobele doel van de Climate Express.

Verstommen de stemmen na 29 november? Neen, de Climate Express drukt z'n stempel op Parijs tot 13 december, want er worden o.a. ook nog Climate Games georganiseerd om ludiek burgerverzet te stimuleren. En ongetwijfeld dendert de trein ook na de COP21 onderhandelingen nog lang verder in de dromen en daden van mensen. Het stopt niet in Parijs, het wordt het startschot voor een mooiere, groenere, schonere wereld! Samen nemen we afscheid van het fossiele systeem! Ik stap op de bus in Antwerpen.

Wie gaat er mee? Inschrijven kan via <http://www.climate-express.be/nl/order/klimaatmars/>

Geef me een seintje als je meegaat via rebeccapers@yahoo.com want samen is zoveel leuker!

Rebecca Pers

Eco en boerenmarkt op 30 augustus 2015 van 10 tot 15 uur

Groenten, fruit, kruiden, zuivel... Kontichse streekproducten
Juweltjes, kledij, eco-cosmetica, plantjes, tuingereedschap, ...
Fair Trade, eco- en veggiehapjes van aperitief tot en met dessert!

insecten snackbar, spek met ei in de cafetariacent ...

Duurzame initiatieven en organisaties uit de omgeving van Kontich stellen zich voor (Natuurpunt, De Sapmobiel, Transitie, Velt, Permacultuur, een lokale imker met de bijenmobiel enz.)

Leuke activiteiten als: *Melk een koe*, *Plof de eierballon*, *Trap je smoothie*, *Rol je kaars van bijenwas*, optreden van de Fanfare Sint-Cecilia, ...

Oproep van de buren: helpende handen welkom in het Babelkroonbos.

Het gebied ligt op de grens van Duffel, Lint en Lier. Ligging: 300 m voorbij einde van de Bouwenstraat te Lint.

Tot eind augustus elke zaterdag van 10 - 13u of na afspraak (zie contactinfo verder).

Voornaamste doel is de invasieve reuzenbalsemien terug te dringen zodat de natuurlijke bosflora opnieuw kansen krijgt. Reuzebalsemien uittrekken is echt geen zwaar werk en kinderen zijn ook altijd welkom om mee te helpen.

Meer info op website www.landvanreyen.eu of via:

Marita Van der Gucht, marita.vandergucht@telenet.be, tel. 03 455 86 84 of GSM 0494 581 781

Te koop:

1 raamstatief (voor in de auto) voor telescoop of foto-apparaat (nieuw): 40 euro

1 telescoop Kowa met objectief 20x, inclusief statief Manfrotto: 250 euro

Meer inlichtingen en te bezichtigen bij Rudy Vansenant, 015/32 08 05 of 0475/49 03 68

Indien je meer informatie wenst over onze afdelingswerking, Natuurpunt v.z.w., of over wat dan ook, contacteer gerust onze bestuursleden.

Dirk Costrop

Voorzitter,
verantw. uitgever en redactie afdelingstijdschrift, promotie, zoogdieren en vleermuizen, voorzitter Minaraad Duffel.
Waarloossteenweg 10B, 2570 Duffel
015/31 93 75, gsm 0476/66 08 28
dirk.costrop@telenet.be

Johan Asselberghs

Ondervoorzitter,
verantw. beleid, amfibieën (Hyla), lid Minaraad, GECORO en GNOP-commissie Duffel, Regionaal Landschap Rivierenland Bloemenstraat 51, 2570 Duffel
015/31 94 88, gsm 0479/65 29 07
johan.asselberghs@skynet.be

Lutgarde Van Driessche

Secretaris,
conservator Mosterdpot, lid Minaraad Duffel.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0485/55 97 13
lutgarde.van.driessche@telenet.be

Ludo Bakkovens

Penningmeester,
beleid Duffel, coördinator 't Mosterdpotje, lid Cultuurraad Duffel, bestuurder Regionaal Landschap Rivierenland.
Zandstraat 15, 2570 Duffel
015/32 01 66, gsm 0494/70 79 92
ludo.bakkovens@telenet.be

Wim Annaert

Conservator Oude Spoorwegberm, Montfortstraat 75, 2550 Kontich
03/457 28 03
wim.annaert@cme.vib-kuleuven.be

Johan Doms

Conservator Babelbeekse beemden, materiaalmeester Rietlei 99, 2570 Duffel
gsm 0496 32 19 34
jdoms-pdeprey@base.be

Peter Geschier

Conservator Goorbosbeekvallei, redactie afdelingstijdschrift, digitale nieuwsflits, webmaster Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0477/69 96 76
peter.geschier@telenet.be

Luc Giglot

Conservator Oude Spoorwegberm, conservator Babelbeekse beemden, materiaalmeester, voorzitter Minaraad Kontich Vitsenveld 30, 2550 Kontich
gsm 0485/61 70 22
luc.giglot@telenet.be

Marleen Van Puyvelde

Conservator Goorbosbeekvallei, verantw. educatie, lid Minaraad Duffel Stationsstraat 125, 2570 Duffel
gsm 0486/41 36 58
marleevanpuyvelde@telenet.be

Georges De Pauw

verantw. fotoclub
gsm 0472 / 48 33 81
natuur.foto_os@telenet.be

Algemeen mailadres van de afdeling:

natuur.oudespoorweg@telenet.be

Website: www.natuurpunt.be/oudespoorweg

Wie via mail op de hoogte wilt blijven met bestuursverslagen of vrijblijvend uitgenodigd wil worden voor een bestuursvergadering, geeft gewoon een seintje aan Lutgarde!

Natuurpunt afdeling Oude Spoorweg

Grondgebied : Kontich, Waarloos en Duffel

Lidgeld en abonnementen:

Het lidmaatschap bedraagt € 27 en is geldig voor het hele gezin.

Leden van Natuurpunt kunnen zich ook abonneren op de gespecialiseerde tijdschriften Natuur.focus (natuurstudie tijdschrift) en Natuur.oriolus (voor vogelkijkers) en Zoogdier. Stort het vereiste bedrag op rek.nr IBAN: BE17 2300 0442 3321, BIC: GEBABEBB van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen U kunt uw lidmaatschap ook domiciliëren: vermeld dan wel steeds ons identificatienr voor domiciliëring: 00409423736

U ontvangt:

	Lidgeld (€)	27	37	38	42	44	59
Lid Natuurpunt		X	X	X	X	X	X
Natuur.Oudespoorweg		X	X	X	X	X	X
Natuur.Blad		X	X	X	X	X	X
Natuur.Focus				X		X	X
Natuur.Oriolus			X			X	X
Zoogdier					X		X

U kan ons steunen door een gift te storten ten voordele van onze natuurgebieden. Dit op rekeningnummer IBAN BE56 2930 2120 7588, BIC GEBABEBB van Natuurpunt vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met als vermelding: Nr. 3703 Natuurgebieden afdeling Oude Spoorweg, Voor giften vanaf € 40,00 krijgt u een fiscaal attest.

Wij bieden u:

Talrijke uitstappen, excursies, natuurvriendelijke producten, beheerwerken en nog veel meer ...

Als lid krijgt u ook korting bij verschillende handelszaken. Voor meer info zie onze website

Ook de jeugd kan zich uitleven in de natuur:

JNM-Pallieterland (o.a. actief in Duffel):

Rhune Van Cleemput

Voorzitter en contactpersoon

rhune.van.cleemput@hotmail.com

Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/pallieterland

JNM-Antwerpen (o.a. actief in Kontich en Waarloos)

Stien Boeye

Voorzitter en contactpersoon

stienboeye@gmail.com

Website en activiteitenkalender: www.jnm.be/antwerpen

Foto: Dirk Van Elst

Foto: Dirk Van Elst

Foto: Eef Hellemans

Foto: Eef Hellemans

Foto: Eef Hellemans

Foto: Eef Hellemans

Bessenglasvlinder Foto: Luc De Naegel

Bruine daguil Foto: Luc De Naegel

Groot dikkopje Foto: Luc De

Groot langlijf Foto: Luc De Naegel

Kraamwebspin Foto: Luc De Naegel

Viltbandkevertje Foto: Luc De Naegel

